

Висновки. Таким чином, завдяки модифікації складу середовища культивування (заміна нітрату амонію на нітрат калію, підвищення вмісту катіонів магнію, заміна рафінованої олії на відпрацьовану) і дробному внесенню субстратів вдалося досягти максимальних показників синтезу етаполану на суміші вищих концентрацій етанолу та олії (4 % та 1,2 % відповідно).

Список літератури

1. Fukuda K., Kono H. (2021), Cost-benefit analysis and industrial potential of exopolysaccharides. In: Nadda A.K., K.V.S., Sharma S. eds., *Microbial exopolysaccharides as novel and significant biomaterials*, Springer, Cham, pp. 303-339.
2. Li L., Ma Y. (2014). Effects of metal ions on growth, β -oxidation system, and thioesterase activity of *Lactococcus lactis*, *Journal of Dairy Science*, 97(10), pp. 5975-5982.
3. Підгорський В.С., Іутинська Г.О., Пирог Т.П. (2010), *Інтенсифікація технологій мікробного синтезу*. Наукова думка, Київ.
4. Ярош М.Б., Вороненко А.А., Пирог Т.П. (2020), Біосинтез мікробного екзополісахариду етаполану на суміші етанолу та соняшникової олії, *V Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Технологічні та біофармацевтичні аспекти створення лікарських препаратів різної направленості дії»*, 26 листопада 2020, НФУ, Харків, ст. 532-533.

Актуальність гомеопатичного методу лікування в Україні

Гавриленко К. С., Олійник С. В., Ярних Т. Г., Рухмакова О. А.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

tl@nuph.edu.ua

Вступ. Гомеопатичні лікарські засоби впливають всебічно на організм людини. Велика кількість людей в Україні та за кордоном оцінили ефективність гомеопатичних препаратів завдяки відсутності токсичності, економічній вартості, можливості тривалого використання. Крім того, гомеопатичні лікарські засоби виготовляють з сировини природного походження, що зменшує ймовірність виникнення побічних ефектів.

Мета дослідження. Проаналізувати актуальність інтеграції гомеопатичного методу лікування в систему сучасної медицини та фармації.

Методи та об'єкти дослідження. Структурний, порівняльний аналіз літературних джерел.

Основні результати. Гомеопатичні препарати сприяють ефективному проведенню комплексного лікування, підсилюючи захисні властивості організму. В гомеопатичному асортименті є препарати, що зменшують запальні процеси, прискорюють загоєння ран, стимулюють імунну систему організму.

Як у розвинутих країнах Європи, так і в Україні, використання гомеопатичного методу лікування є виключно компетенцією дипломованих лікарів (фахівців з вищою медичною освітою).

В Україні гомеопатичну галузь регулюють наступні законодавчі акти:

1. Закон України «Про лікарські засоби» № 124/96-ВР від 04.04.1996 р. (зі змінами і доповненнями, внесеними згідно до Закону України № 5038-VI від 04.07.2012 р.).
2. Постанова Кабінету Міністрів України № 770 від 06.05.2000 р.
3. Наказ МОЗ УРСР № 165 від 03.08.1989 р. «Про розвиток гомеопатичного методу лікування в медичній практиці і поліпшенні організації забезпечення населення гомеопатичними засобами».
4. Наказ МОЗ України № 152 від 18.08.1995 р. «Про затвердження Порядку видачі дозволу на використання і впровадження у виробництво лікарських засобів».
5. Наказ МОЗ України № 360 від 19.07.2005 р. «Про затвердження Правил виписування рецептів та вимог-замовлень на лікарські засоби і виробу медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків та вимог-замовлень».
6. Наказ МОЗ України № 426 від 26.08.2005 р. «Про затвердження Порядку проведення експертизи реєстраційних матеріалів на лікарські засоби, що направляються на державну реєстрацію (перереєстрацію), а також експертизи матеріалів про внесення змін до реєстраційних матеріалів протягом дії реєстраційного посвідчення» (зі змінами і доповненнями, внесеними наказом МОЗ України № 698 від 1.10.2014 р.).
7. Державна Фармакопея України (Друге видання).

Виготовлення та відпуск гомеопатичних препаратів в Україні здійснюються на основі вимог Державної фармакопеї України, Німецької гомеопатичної фармакопеї, Європейської фармакопеї та посібника В. Швабе «Гомеопатические лекарственные препараты», який став узагальненням праць С. Ганемана..

На сьогоднішній день в Україні відсутня окрема гомеопатична фармакопея, а створення і контроль якості гомеопатичних препаратів і гомеопатичної сировини проводиться відповідно до загальних статей включених до Державної фармакопеї України.

Фармакопея гомеопатична має містити загальні вимоги до гомеопатичних лікарських препаратів, фармакопейні статті, а також методики контролю якості лікарських препаратів.

Методи виготовлення гомеопатичних лікарських засобів повинні відповідати вимогам офіційних гомеопатичних фармакопей: Німецької гомеопатичної фармакопеї (GHP), Європейської фармакопеї (EuPh), Французької гомеопатичної фармакопеї (PFX), Гомеопатичної фармакопеї США (HPUS), Британської гомеопатичної фармакопеї (BNP) та ін.

Питання актуальності інтеграції гомеопатичного методу в систему організації та надання первинної медичної допомоги з метою підвищення її ефективності та якості вивчала лікар-гомеопат Л. П. Гуцол. До соціологічного обстеження нею було залучено організатори охорони здоров'я, лікарі, лікарі-інтерни, організатори та працівники фармації у загальній кількості 815 осіб.

Аналіз результатів опитування показав, що переважна більшість (90 %) представників охорони здоров'я не вважають стандартну фармакотерапію єдиним необхідним методом лікування. При цьому, 64 % респондентів пропонують для підвищення ефективності та якості медичної допомоги використовувати метод гомеопатії. Понад ½ респондентів (57 %) вважають необхідним включити метод гомеопатії у стандарти лікування хронічних захворювань. За власним досвідом вважають метод гомеопатії ефективним – 78 %, а неефективним – 12 % опитуваних.

Виявилось, що 63 % лікарів, які взяли участь у анкетуванні, мають досвід застосування методу гомеопатії. Із них 89 % вважають цей метод ефективним, а неефективним його вважає 9 % опитаних лікарів.

За результатами наведеного соціологічного дослідження встановлено, що на думку представників охорони здоров'я метод гомеопатії є достатньо ефективним і повинен ширше використовуватися для підвищення ефективності та якості медичної допомоги (57 % організаторів охорони здоров'я і 82 % організаторів фармації висловились за необхідність введення гомеопатичних лікарських засобів до стандартів лікування хронічних захворювань).

Рядом авторів (З. М. Мнушко, І. А. Грекова) були вивчені вподобання населення щодо терапії за допомогою гомеопатії. Встановлено, що більшу частину споживачів гомеопатичних лікарських засобів складають пацієнти у віці від 21 до 30 років (понад 30 %). Більше 60 % покупок здійснюють службовці та робітники, що мають середній рівень щомісячних доходів. Крім того, близько 55 % опитаних відвідувачів аптеки знають про існування гомеопатії давно, однак половина з них стала застосовувати ці лікарські засоби останні 5-7 років.

Висновки. Результати соціальних досліджень ряду авторів підтверджують достатню ефективним гомеопатичного методу лікування, необхідність його розширеного використовуватися для підвищення ефективності та якості медичної допомоги та необхідність введення гомеопатичних лікарських засобів до стандартів лікування хронічних захворювань.

В Україні встановлено існування обґрунтованої потреби населення у розвитку гомеопатичної допомоги, зважаючи на високу оцінку методу гомеопатії: на думку пацієнтів, які користувалися цим методом, він характеризується безпечністю, ефективністю, зокрема у тих випадках, коли традиційні методи надання медичної допомоги не ефективні.

Список літератури

1. Гомеопатія в системі сімейної медицини: міжнародний досвід та перспективи / Р. Антюхов, О. Мошнич, Т. Гарник. *Вісник фармакології і фармації*. 2005. № 12. С. 34–37.
2. Baumgartner S. Homeopathic basic research: state of research and quests for the future. *Homeopathy*. 2014. Vol. 103, Is. 1. P. 62–63.
3. Oleinik S. V. Modern aspects of development and treatment of rhinosinusitis. *Вісник фармації*. 2015. № 3 (83). С. 67–70.
4. Кристошина Н. А. Контент-анализ номенклатуры гомеопатических лекарственных средств на современном этапе. *Zpravy vedecke ideje – 2012* : материалы 8 междунар. науч.-практ. конф. Прага, 2012. С. 16–18.

Обґрунтування доцільності створення раціональних складів вівсяних каш для профілактики атеросклерозу

Гагаркіна А., Бурда Н.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

nadegdaburda@ukr.net

Вступ. Згідно зі статистичними даними, наведеними Всесвітньою організацією охорони здоров'я, захворювання серцево-судинної системи залишаються лідируючою причиною смертності у всьому світі останні 20 років. Станом на 2000 рік кількість смертей зросло на 2 млн, а у 2019 році – на 9 млн. Серед смертей у всьому світі 16 % відбуваються через хвороби серця. Однією з причин виникнення серцево-судинних захворювань є атеросклероз. Дане захворювання є провідною причиною захворюваності та смертності в більшості країн. Наприклад, у 2016 році у світі було зафіксовано 18 млн випадків смертей від атеросклерозу коронарних артерій та судин головного мозку [1, 2].

Таким чином, є актуальним проведення профілактики розвитку атеросклерозу. З точки зору нутриціології це можливо досягнути і введенням до раціону харчування відповідних продуктів харчування, які мають гіпохолестеренемічну активність. Одним із перспективних продуктів харчування є цільна вівсяна крупа [3].

Мета дослідження. Метою роботи було запропонувати склади вівсяних каш для профілактики атеросклерозу.